

163 MADANI PHOOL (GUJARATI)

163 મ-દની ફૂલ

www.dawateislami.net

- ♦ પાની પીલે કે 13 મ-દની ફૂલ 02
- ♦ ચલો કી 15 સુન્નતોં ઔર આદાબ 05
- ♦ તેલ ડાલો ઔર કંઘી કરો કે 19 મ-દની ફૂલ 09
- ♦ મુલ્કોં ઔર જર કે બાલોં વૈસા કે 22 મ-દની ફૂલ 14
- ♦ લિબાસ કે 14 મ-દની ફૂલ 19
- ♦ ઘમામે કે 25 મ-દની ફૂલ 23
- ♦ અંગૂઠી કે 19 મ-દની ફૂલ 28
- ♦ મિસ્વાક કે 20 મ-દની ફૂલ 32
- ♦ કબ્રિસ્તાલ કી હાઝિરી કે 16 મ-દની ફૂલ 35

શૈખે તરીકત, રમીરે અહલે સુન્નાત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હાઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ ઝિલાલ

મુહમ્મદ ઇબ્રાહિમ અત્તાર કાદિરી ર-મવી

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કિલાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરત અલ્લામા
મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ
દીની કિલાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ
લીજિયે إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

તરજમા : ઐ અલ્લાહ! હમ પર ઈલ્મ વ હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર
અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે ! (المستطرف ج ١، مدار الفكر بيروت)
નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ

વ મગ્દિરત

28 ર-જબુલ મુરજજબ 1426 હિ.

www.dawateislami.net

163 મ-દની ફૂલ

યેહ રિસાલા (163 મ-દની ફૂલ)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરત અલ્લામા
મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ الْعَالِيَةِ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ
ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ
ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાએઅ કરવાયા
હૈ. ઈસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ
મક્તૂબ યા ઈ-મેઈલ) મુતલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) મક-ત-બતુલ મદીના

સિલેકટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને, તીન દરવાઝા,

અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

MO. 9374031409

E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

163 મ-દની ફૂલ

શૈતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ યેહ રિસાલા (40 સફહાત) આખિર
તક પઢ લીજિયે إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ કાફી સુન્નતેં સીખને કો મિલેંગી.

દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત

સરકારે મદીના, રાહતે કલ્બો સીના, સાહિબે મુઅત્તર પસીના
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને બા કરીના હૈ : “એ લોગો ! બેશક
બરોઝે કિયામત ઉસ કી દહશતોં ઔર હિસાબ કિતાબ સે જલ્દ નજાત
પાને વાલા શખ્સ વોહ હોગા જિસ ને તુમ મેં સે મુઝ પર દુન્યા કે અન્દર
બ કસરત દુરૂદ શરીફ પઢે હોંગે.” (الْفِرْدَوْسُ بِمَأثورِ الْخَطَابِ ج ٥ ص ٢٧٧ حديث ٨١٧٥)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّيْ اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મુખ્તલિફ ઉન્વાનાત પર મ-દની ફૂલ કબૂલ ફરમાઈયે, પેશ
કર્દા હર હર મ-દની ફૂલ કો સુન્નતે રસૂલે મકબૂલ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَام
પર મહમૂલ ન ફરમાઈયે, ઈન મેં સુન્નતોં કે ઈલાવા બુઝુર્ગાને દીન
رَحْمَتُهُمُ اللَّهُ الْبَرِّين سے મન્કૂલ મ-દની ફૂલ કા ભી શુમૂલ હૈ. યેહ મસ્અલા
યાદ રખિયે કે જબ તક યકીની તૌર પર મા'લૂમ ન હો કિસી અમલ કો
“સુન્નતે રસૂલ” નહીં કહ સકતે.

ઈસ રિસાલે કે તમામ મ-દની ફૂલ હર મુસલ્માન કે લિયે
કાબિલે કબૂલ હેં ઔર ઈન કે મુતાબિક અમલ પર જન્નત કે હુસૂલ કી
ઉમ્મીદ હૈ. મુબલ્લિગીન વ મુબલ્લિગાત કી ખિદમાત મેં અર્ઝ હૈ કે

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ખુર્રાન)

અપને સુન્નતોં ભરે બયાન કે ઇજ્તિતામ પર મૌકઅ કી મુના-સબત સે ઇસ રિસાલે મેં દિયે હુએ કિસી ભી એક ઉન્વાન કે મ-દની ફૂલ બયાન ફરમા દિયા કરેં. હર ઉન્વાન કે પહલે ઓર બા'દ દી હુઈ સુતૂર ભી પઢ કર સુના દિયા કરેં.

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઇજ્તિતામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઓર ચન્દ સુન્નતેં ઓર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશઅે બઝમે જન્નત ﷺ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : જિસ ને મેરી સુન્નત સે મહબ્બત કી ઉસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી ઓર જિસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા. (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

“ઠરમ યા રસૂલલ્લાહ” કે તેરહ હુરૂફ કી નિસ્બત સે પાની પીને કે 13 મ-દની ફૂલ

દો ફરામીને મુસ્તફા ﷺ : * ઊંટ કી તરહ એક હી સાંસ મેં મત પિયો, બલ્કે દો યા તીન મરતબા (સાંસ લે કર) પિયો ઓર પીને સે કબ્લ બિસ્મિલ્લાહ પઢો ઓર ફરાગત પર અલ્હુમ્ લીલ્હે કહા કરો. (તરમિઝી જ ૩ વ ૩૦૨ હદિથ ૧૮૧૨) * નબિયે અકરમ ﷺ ને બરતન મેં સાંસ લેને યા ઉસ મેં ફૂંકને સે મન્અ ફરમાયા હૈ. (અબુદાઉદ જ ૩ વ ૬૪૬ હદિથ ૩૪૨૮)

ફરમાને મુસ્લકા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुइदे पाक (अर्थात्) न पड़ा तबकीक वोह बन्द बन्द हो गया. (अबू)

મુફતી અહમદ યાર ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَقَّانِ ઇસ હદીસે પાક કે તહત ફરમાતે હૈં : બરતન મેં સાંસ લેના જાનવરોં કા કામ હૈ નીઝ સાંસ કભી ઝહરીલી હોતી હૈ ઇસ લિયે બરતન સે અલગ મુંહ કર કે સાંસ લો, (યા'ની સાંસ લેતે વક્ત ગિલાસ મુંહ સે હટા લો) ગર્મ દૂધ યા ચાય કો ફૂંકોં સે ઠન્ડા ન કરો બલ્કે કુછ ઠહરો, કદરે ઠન્ડી હો જાએ ફિર પિયો. (મિરઆત, જિ. 6, સ. 77) અલબત્તા દુરુદે પાક વગૈરા પઢ કર બ નિચ્ચતે શિફા પાની પર દમ કરને મેં હરજ નહીં * પીને સે પહલે બિસ્મિલ્લાહ પઢ લીજિયે * ચૂસ કર છોટે છોટે ઘૂંટ પિયેં, બડે બડે ઘૂંટ પીને સે જિગર કી બીમારી પૈદા હોતી હૈ * પાની ત્રીન સાંસ મેં પિયેં * બૈઠ કર ઔર સીધે હાથ સે પાની નોશ કીજિયે * લોટે વગૈરા સે વુઝૂ ક્રિયા હો તો ઇસ કા બચા હુવા પાની પીના 70 મરઝ સે શિફા હૈ કે યેહ આબે ઝમઝમ શરીફ કી મુશા-બહત રખતા હૈ, ઇન દો² (યા'ની વુઝૂ કા બચા હુવા પાની ઔર ઝમઝમ શરીફ) કે ઇલાવા કોઈ સા ભી પાની ખડે ખડે પીના મકરૂહ હૈ. (માખૂઝ અઝ : ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 4, સ. 575, જિ. 21, સ. 669) યેહ દોનોં પાની કિબ્લા રૂ હો કર ખડે ખડે પિયેં * પીને સે પહલે દેખ લીજિયે કે પીને કી શૈ મેં કોઈ નુકસાન દેહ ચીઝ વગૈરા તો નહીં હૈ (إِتْحَافُ السَّادَةِ الرَّيْدِيَّةِ ج ٥ ص ٥٩٤) * પી ચુકને કે બા'દ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ કહિયે * હુજજતુલ ઇસ્લામ હઝરતે સચ્ચિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْوَالِي ફરમાતે હૈં : બિસ્મિલ્લાહ પઢ કર પીના શુરૂઆ કરે પહલી સાંસ કે આખિર મેં اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ દૂસરે કે બા'દ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ઔર ત્રીસરે સાંસ કે બા'દ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ઔર ત્રીસરે સાંસ કે બા'દ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ઔર ત્રીસરે સાંસ કે બા'દ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ પઢે (إِحْيَاءُ الْعُلُومِ ج ٢ ص ٨) * ગિલાસ મેં બચે હુએ મુસલ્માન કે સાફ સુથરે ઝૂટે પાની કો કાબિલે ઇસ્તિ'માલ હોને કે બા વુજૂદ ખ્વાહ મ ખ્વાહ ફૈંકના ન ચાહિયે * મન્કૂલ હૈ : سُوْرُ الْمُؤْمِنِ شَفَاءٌ : યા'ની મુસલ્માન કે

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جس نے मुझ पर दस मरतबा सुब्ह और दस मरतबा शाम
दुआ पाक पढा उसे कियामत के दिन मेरी शफाअत मिलेगी. (فتح الباری)

❀ પી લેને કે જૂટે મેં શિફા હૈ (કશ્ફ અલખફા, જ ૧૧૪, ૩૮૬) યન્દ લખોં કે બા'દ ખાલી ગિલાસ કો દેખેંગે તો ઉસ કી દીવારોં સે બહ કર યન્દ કતરે પૈંદે મેં જમ્મ હો ચુકે હોંગે ઉન્હેં ભી પી લીજિયે.

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ દો^૨ કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઔર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો
હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઈખ્તિતામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઔર યન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે જન્નત ﷺ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : जिस ने मेरी सुन्नत से मહब्बत की उस ने मुझ से मહब्बत की और जिस ने मुझ से मહब्बत की वोह जन्नत में मेरे साथ होगा. (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुइद शरीफ
न पढ़ा उस ने जफा की. (عبارت)

“શહે મદીના ઠા મુસાફિર” કે પન્દરહ હુરફ કી નિસ્ખત સે ચલને કી 15 સુન્નતેં ઓર આદાબ

* પારહ 15 સૂરએ બની ઇસ્રાઈલ આયત 37 મેં ઇશદિ રબ્બુલ
ઈબાદ હૈ : لَا تَشْسِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઓર ઝમીન મેં ઇતરાતા ન ચલ, બેશક
હરગિઝ ઝમીન ન ચીર ડાલેગા ઓર હરગિઝ બુલન્દી મેં પહાડોં કો ન
પહોંચેગા * દા'વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના
કી મત્બૂઆ 1197 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત”

જિલ્દ 3 સફહા 435 પર ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :
એક શખ્સ દો ચાદરેં ઓઢે હુએ ઇતરા કર ચલ રહા થા ઓર ઘમન્ડ મેં
થા, વોહ ઝમીન મેં ધંસા દિયા ગયા, વોહ કિયામત તક ધંસતા હી
જાએગા (صحيح مُسلم 1106 حديث 2088)

* સરવરે કાએનાત, શહન્શાહે
મૌજૂદાત : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ બસા અવકાત ચલતે હુએ અપને કિસી
સહાબી : رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કા હાથ અપને દસ્તે મુબારક સે પકડ લેતે

* રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ
(الْمُعْجَمُ الْكَبِيرُ ج 7 ص 277 حديث 713)

ચલતે તો કિસી કદર આગે ઝુક કર ચલતે ગોયા
: صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

* ગલે
(الشَّامِلُ الْمُحَمَّدِيَّةُ لِلرَّمْذِيِّ ص 87 رَقْم 118)

કે આપ બુલન્દી સે ઉતર રહે હેં
મેં સોને યા કિસી ભી ધાત (યા'ની મેટલ) કી ચેન ડાલે, લોગોં કો
દિખાને કે લિયે ગરીબાન ખોલ કર અકડતે હુએ હરગિઝ ન ચલેં કે
યેહ અહ્મકોં, મગરૂરોં ઓર ફાસિકોં કી ચાલ હૈ. ગલે મેં સોને કી

ચેન યા બ્રેસલેટ (BRACELET) પહનના મર્દ કે લિયે હરામ ઓર

દીગર ધાતોં (યા'ની મેટલ) કી ભી ના જાઈઝ હૈ * અગર કોઈ

રુકાવટ ન હો તો રાસ્તે કે કનારે કનારે દરમિયાની રફતાર સે ચલિયે,

ફરમાબે મુસ્લકા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરૂદ શરીફ પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શકાઅત કરૂંગા. (કુબરા)

ન ઇતના તેઝ કે લોગોં કી નિગાહેં આપ કી તરફ ઉઠેં કે દૌડે દૌડે કહાં જા રહા હૈ ! ઔર ન ઇતના આહિસ્તા કે દેખને વાલે કો આપ બીમાર લગેં. અમરદ કા હાથ ન પકડે, શહૂવત કે સાથ કિસી ભી ઇસ્લામી ભાઈ કા હાથ પકડના યા મુસા-ફહા કરના (યા'ની હાથ મિલના) યા ગલે મિલના હરામ ઔર જહન્નમ મેં લે જાને વાલા કામ હૈ * રાહ ચલને મેં પરેશાન નઝરી (યા'ની બિલા ઝરૂરત ઇધર ઉધર દેખના) સુન્નત નહીં, નીચી નઝરેં કિયે પુર વકાર તરીકે પર ચલિયે. હઝરતે સય્યિદુના હસ્સાન બિન અબી સિનાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى નમાઝે ઇદ કે લિયે ગએ, જબ વાપસ ઘર તશરીફ લાએ તો અહલિયા (યા'ની બીવી સાહિબા) કહને લગીં : આજ કિતની ઔરતેં દેખીં ? આપ જામોશ રહે, જબ ઉસ ને ઝિયાદા ઇસ્સાર કિયા તો ફરમાયા : “ઘર સે નિકલને સે લે કર, તુમહારે પાસ વાપસ આને તક મેં અપને (પાઉં કે) અંગૂઠોં કી તરફ દેખતા રહા.”

(کِتَابُ الْوَرَعِ مَعَ مَوْسُوْعَةِ اِمَامِ ابْنِ اَبِي الدُّنْيَا ج ۱ ص ۲۰۰) **اَدَلાહ** વાલે રાહ ચલતે હુએ બિલા ઝરૂરત બિલ ખુસૂસ ભીડ કે મૌકઅ પર ઇધર ઉધર દેખતે હી નહીં કે મબાદા (યા'ની એસા ન હો) શરઅન જિસ કી ઇજાઝત નહીં ઉસ પર નઝર પડ જાએ ! યેહ ઉન બુઝુર્ગ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى કા તકવા થા, મસ્અલા યેહ હૈ કે કિસી ઔરત પર બે ઇખ્તિયાર નઝર પડ ભી જાએ ઔર ફૌરન લૌટા લે તો ગુનાહગાર નહીં * કિસી કે ઘર કી બાલ્કની (BALCONY) યા ખિડકી કી તરફ બિલા ઝરૂરત નઝર ઉઠા કર દેખના મુનાસિબ નહીં * ચલને યા સીઢી ચઢને ઉતરને મેં યેહ એહતિયાત કીજિયે કે જૂતોં કી આવાઝ પૈદા ન હો, હમારે પ્યારે પ્યારે આકા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કો જૂતોં કી ધમક ના પસન્દ થી * રાસ્તે મેં

﴿سَمَاعِي مُسْلِمًا﴾ : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : મુઝ પર દુરૂદે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમહારે લિયે તહારત હૈ. (ابو داؤد)

દો ઔરતેં ખડી હોં યા જા રહી હોં તો ઉન કે બીચ મેં સે ન ગુઝરેં કે હદીસે પાક મેં ઇસ કી મુમા-ન-અત આઈ હૈ (ابوداؤد ج ૧ ص ૬૪૭ حدیث ૬૪૦૭) * રાહ ચલતે હુએ, ખડે બઢે બેઠે હોને કી સૂરત મેં ભી લોગોં કે સામને થૂકના, નાક સિનકના, નાક મેં ઉંગલી ડાલના, કાન ખુજાતે રહના, બદન કા મૈલ ઉંગલિયોં સે છુડાના, પર્દે કી જગહ ખુજાના વગૈરા તહઝીબ કે ખિલાફ હૈ * બા'ઝ લોગોં કી આદત હોતી હૈ કે રાહ ચલતે હુએ જો ચીઝ ભી આડે આએ ઉસે લાતેં મારતે જાતે હેં, યેહ કત્અન ગૈર મુહઝૂબ તરીકા હૈ, ઇસ તરહ પાઉં ઝખ્મી હોને કા ભી અન્દેશા રહતા હૈ, નીઝ અખ્બારાત યા લિખાઈ વાલે ડિબ્બોં, પેકિટોં ઔર મિનરલ વોટર કી ખાલી બોતલોં વગૈરા પર લાત મારના બે અ-દબી ભી હૈ * પૈદલ ચલને મેં જો કવાનીન ખિલાફે શર-અ ન હોં ઉન કી પાસદારી કીજિયે મ-સલન ગાડિયોં કી આ-મદો રફત કે મૌકઅ પર સડક પાર કરને કે લિયે મુયસ્સર હો તો “ઝેબ્રા કોસિંગ” યા “ઓવર હેડ પુલ” ઇસ્તિ'માલ કીજિયે * જિસ સમ્ત સે ગાડિયાં આ રહી હોં ઉસ તરફ દેખ કર હી સડક ઉબૂર કીજિયે અગર આપ બીચ સડક પર હોં ઔર ગાડી આ રહી હો તો ભાગ પડને કે બજાએ મૌકઅ કી મુના-સબત સે વહીં ખડે રહ જાઈયે કે ઇસ મેં હિફાઝત ઝિયાદા હૈ નીઝ રેલગાડી ગુઝરને કે અવકાત મેં પટરિયાં ઉબૂર કરના અપની મૌત કો દા'વત દેના હૈ, રેલગાડી કો કાફી દૂર સમઝ કર ગુઝરને વાલે કો જલ્દી યા બે ખયાલી મેં કિસી તાર વગૈરા મેં પાઉં ઉલઝ જાને કી સૂરત મેં ગિરને ઔર ઊપર સે રેલગાડી ગુઝર જાને કે ખતરે કો પેશે નઝર રખના ચાહિયે નીઝ બા'ઝ જગહેં એસી હોતી હેં જહાં પટરી સે ગુઝરના હી ખિલાફે કાનૂન હોતા હૈ ખુસૂસન સ્ટેશનો પર, ઇન કવાનીન પર અમલ કીજિયે * ઇબાદત પર કુવ્વત હાસિલ

ફરમાવે મુસ્તાફા : ﷺ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : તુમ જહાં બી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (طراز)

કરને કી નિયત સે હતલ ઇમ્કાન રોઝાના પૌન ઘન્ટા ઝિકો દુરુદ કે સાથ પૈદલ ચલિયે **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ** સિદ્દહત અચ્છી રહેગી. ચલને કા બેહતર તરીકા યેહ હૈ કે શુરૂઅ મેં 15 મિનટ તેઝ તેઝ કદમ, ફિર 15 મિનટ દરમિયાના, આખિર મેં 15 મિનટ ફિર તેઝ કદમ ચલિયે, ઇસ તરહ ચલને સે સારે જિસ્મ કો વરઝિશ મિલેગી, **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ** નિઝામે ઇન્હિઝામ (યા'ની હાઝિમા) દુરુસ્ત રહેગા, રીહ (GAS), કબ્જ, મોટાપા, દિલ કે અમરાઝ ઓર દીગર બે શુમાર બીમારિયોં સે ભી **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ** હિફાઝત હોગી.

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઔર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા’વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો   સીખને સુન્નાતેં કાફિલે મેં ચલો
હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો   ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બંયાન કો ઇષ્તિતામ કી તરફ
લાતે હુએ સુન્નાત કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નાતેં ઔર આદાબ બયાન
કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે
નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે
જન્નાત صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા ફરમાને જન્નાત નિશાન હૈ : જિસ ને
મેરી સુન્નાત સે મહબ્બત કી ઉસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી ઔર જિસ ને મુઝ

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर दस भरतबा दुड़दे पाक पढा अल्लाह (عَزَّوَجَلَّ) उस पर सो रडभते नाज़िल करमाता है. (طَرَان)

સે મહબ્બત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા. (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

“શાબે ઈમામે આ’ઝમ અબૂ હનીફા” કે ઉન્નીસ હુફ્ફ કી નિસ્બત સે તેલ ડાલને ઓર કંધી કરને કે 19 મ-દની ફૂલ

✽ હઝરતે સય્યિદુના અનસ રَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ફરમાતે હેં કે

અલ્લાહ (عَزَّوَجَلَّ) કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ ઉયૂબ

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ સરે અકદસ મેં અકસર તેલ લગાતે ઓર દાઢી

મુબારક મેં કંધી કરતે થે ઓર અકસર સરે મુબારક પર કપડા (યા’ની

સરબન્દ શરીફ) રખતે થે યહાં તક કે વોહ કપડા તેલ સે તર હો જાતા

થા. (الشَّامِلُ الْمُحَمَّدِيَّةُ لِلتِّرْمِذِيِّ ص ۴۰ حديث ۳۲) મા’લૂમ હુવા “સરબન્દ” કા

ઈસ્તિ’માલ સુન્નત હે, ઈસ્લામી ભાઈયોં કો ચાહિયે કે જબ ભી સર મેં

તેલ ડાલેં, એક છોટા સા કપડા સર પર બાંધ લિયા કરેં, ઈસ તરહ

إِنْ شَاءَ اللهُ (عَزَّوَجَلَّ) ટોપી ઓર ઈમામા શરીફ તેલ કી આલૂ-દગી સે કાફી હદ

તક મહફૂઝ રહેંગે. الْحَمْدُ لِلَّهِ (عَزَّوَجَلَّ) સગે મદીના કા બરસહા બરસ

સે બ નિચ્યતે સુન્નત “સરબન્દ” ઈસ્તિ’માલ કરને કા મા’મૂલ હે

✽ ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : “जिस के बाल हों वोह उन

का अछतिराम करे” (ابوداؤد ج ۴ ص ۱۰۳ حديث ۴۱۶۳) યા’ની ઉન્હેં ધોએ, તેલ

લગાએ ઓર કંધી કરે (أَشْعَةُ اللَّمَعَاتِ ج ۳ ص ۶۱۷) સર ઓર દાઢી કે બાલ સાબુન

વગૈરા સે ધોને કા જિન કા મા’મૂલ નહીં હોતા ઉન કે બાલોં મેં અકસર

બદબૂ હો જાતી હૈ ખુદ કો અગર્યે બદબૂ ન આતી હો મગર દૂસરોં કો

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुझ पर दुर्इद शरीफ न पड़े तो वोह लोगों में से कन्जूस तरीन शम्स है. (अब्दुल)

આતી છે. મુંહ, બાલોં, બદન ઔર લિબાસ વગૈરા સે બદબૂ આતી હો ઇસ હાલ મેં મસ્જિદ કા દાખિલા હરામ હૈ કે ઇસ સે લોગોં ઔર ફિરિશ્તોં કો ઈઝા હોતી હૈ. હાં બદબૂ હો મગર છુપી હુઈ હો જૈસે બગલ કી બદબૂ તો ઇસ મેં હરજ નહીં * હઝરતે સય્યિદુના નાફેઅ

رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا ઇમર સે રિવાયત હૈ, હઝરતે સય્યિદુના ઇબ્ને ઉમર رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا દિન મેં દો² મરતબા તેલ લગાતે થે (مُصَنَّفُ ابْنِ أَبِي شَيْبَةَ ج ٦ ص ١١٧) બાલોં મેં

તેલ કા બ કસરત ઇસ્તિ'માલ ખુસૂસન અહલે ઇલ્મ હઝરાત કે લિયે મુફીદ હૈ કે ઇસ સે સર મેં ખુશ્કી નહીં હોતી, દિમાગ તર ઔર હાફિઝા

કવી હોતા હૈ * ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : “જબ તુમ મેં સે

કોઈ તેલ લગાએ તો ભંવોં (યા'ની અબ્રૂઓ) સે શુરૂઅ કરે, ઇસ સે સર કા દર્દ દૂર હોતા હૈ” (الْجَامِعُ الصَّغِير ٢٨ حَدِيث ٣٦٩) * “કન્જુલ ઉમ્માલ” મેં હૈ :

પ્યારે પ્યારે આકા, મક્કી મ-દની મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم જબ તેલ

ઇસ્તિ'માલ ફરમાતે તો પહલે અપની ઉલટી હથેલી પર તેલ ડાલ

લેતે થે, ફિર પહલે દોનોં અબ્રૂઓ પર ફિર દોનોં આંખોં પર ઔર

ફિર સરે મુબારક પર લગાતે થે (كَتَرُ الْقَطَال ج ٧ ص ٤٦ رقم ١٨٢٩٥) * “ત-બરાની”

કી રિવાયત મેં હૈ : સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર

જબ દાઢી મુબારક કો તેલ લગાતે તો “અન્ફકહ”

(યા'ની નિચલે હોંટ ઔર ઠોડી કે દરમિયાની બાલોં) સે ઇબ્તિદા ફરમાતે

થે (الْمُعْجَمُ الْاَوْسَط ج ٥ ص ٣٦٦ حَدِيث ٧٦٢٩) * દાઢી મેં કંધી કરના સુન્નત હૈ

* બિગૈર બિસ્મિલ્લાહ પઢે તેલ લગાના ઔર (أَشْعَةُ اللَّحْمَات ج ٣ ص ٦١٦)

બાલોં કો ખુશ્ક ઔર પરાગન્દા (યા'ની બિખરે હુએ) રખના ખિલાફે

સુન્નત હૈ * હદીસે પાક મેં હૈ : જો બિગૈર બિસ્મિલ્લાહ પઢે તેલ

લગાએ તો 70 શયાતીન ઉસ કે સાથ શરીફ હો જાતે હૈં

ફરમાને મુશ્વફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : उस शप्स की नाक पाक आवूद हो जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुज पर दूडे पाक न पड़े. (याम)

﴿عَمَلُ الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ لَا يَنْتَفِيصُ ۚ﴾ (حديث ۳۲۷) * હુજજતુલ ઇસ્લામ હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી નકલ કરતે હૈં, હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા ફરમાતે હૈં : એક મરતબા મોમિન કે શૈતાન ઔર કાફિર કે શૈતાન મેં મુલાકાત હુઈ, કાફિર કા શૈતાન ખૂબ મોટા તાઝા ઔર અચ્છે લિબાસ મેં થા. જબકે મોમિન કા શૈતાન દુબલા પતલા, પરાગન્દા (યા'ની બિખરે હુએ) બાલોં વાલા ઔર બરહના (યા'ની નંગા) થા. કાફિર કે શૈતાન ને મોમિન કે શૈતાન સે પૂછા : આખિર તુમ ઇતને કમઝોર ક્યૂં હો ? ઉસ ને જવાબ દિયા : મેં એક એસે શપ્સ કે સાથ હૂં જો ખાતે પીતે વક્ત બિસ્મિલ્લાહ શરીફ પઢ લેતા હૈ તો મેં ભૂકા વખ્યાસા રહ જાતા હૂં, જબ તેલ લગાતા હૈ તો બિસ્મિલ્લાહ શરીફ પઢ લેતા હૈ તો મેરે બાલ પરાગન્દા (યા'ની બિખરે હુએ) રહ જાતે હૈં. ઇસ પર કાફિર કે શૈતાન ને કહા : મેં તો એસે કે સાથ હૂં જો ઇન કામોં મેં કુછ ભી નહીં કરતા લિહાઝા મેં ઉસ કે સાથ ખાને પીને, લિબાસ ઔર તેલ લગાને મેં શરીફ હો જાતા હૂં. ﴿أَحِبَّاءُ الْعُلُومِ ج ۳ ص ۴۰﴾ * તેલ ડાલને સે કબલ “بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ” પઢ કર ઉલટે હાથ કી હથેલી મેં થોડા સા તેલ ડાલિયે, ફિર પહલે સીધી આંખ કે અબ્રૂ પર તેલ લગાઈયે ફિર ઉલટી કે, ઇસ કે બા'દ સીધી આંખ કી પલક પર, ફિર ઉલટી પર, અબ સર મેં તેલ ડાલિયે. ઔર દાઢી કો તેલ લગાએ તો નિચલે હોંટ ઔર ઠોડી કે દરમિયાની બાલોં સે આગાઝ કીજિયે * સરસોં કા તેલ ડાલને વાલા ટોપી યા ઇમામા ઉતારતા હૈ તો બા'ઝ અવકાત બદબૂ કા ભબકા નિકલતા હૈ લિહાઝા જિસ સે બન પડે વોહ સર મેં ઉમ્દા ખુશબૂદાર તેલ ડાલે, ખુશબૂદાર તેલ બનાને કા એક આસાન તરીકા યેહ ભી હૈ કે ખોપરે કે તેલ કી શીશી મેં અપને પસન્દીદા ઇત્ર

ફરમાબે મુશ્વકા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर रोज़े जुमुआ दो सो बार दुइद पाक पढा उस (अल) के दो सो साल के गुनाह मुआफ़ होंगे.

કે ચન્દ કતરે ડાલ કર હલ કર લીજિયે, ખુશ્બૂદાર તેલ તય્યાર હૈ. સર
 ઔર દાઢી કે બાલોં કો વક્તન ફ વક્તન સાબુન સે ધોતે રહિયે
 * ઔરતોં કો લાઝિમ હૈ કે કંઘી કરને મેં યા સર ધોને મેં જો બાલ
 નિકલેં ઉન્હેં કહીં છુપા દેં કે ઉન પર અજનબી (યા'ની એસા શખ્સ
 जिस से हमेशा के लिये निकाह હરામ ન હો) કી નઝર ન પડે (બહારે
 શરીઅત, જિ. 3, સ. 449) * **ખા-તમુલ મુર-સલીન, રહ્મતુલ્લિલ**
આ-લમીન صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને રોઝાના કંઘી કરને સે મન્અ
 ફરમાયા. (તરમ્ઝી જ ૩, વ ૨૯૩, હદિથ ૧૧૧૨) યેહ નહ્ય (યા'ની મુમા-ન-અત
 મકરૂહે) તન્જીહી હૈ ઔર મક્સદ યેહ હૈ કે મદ્દ કો બનાવ સિંધાર મેં
 મશ્ગૂલ ન રહના ચાહિયે (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 592) ઇમામ મુનાવી
 ફરમાતે હૈં : जिस शख्स को बालों की कसरत की वजह
 से जरूरत हो वोह मुत्वकन रोजाना कंघी कर सकता है (फَيْضُ الْقَدِير ج ٦, ص ٤٠٤)
 * બારગાહે ર-ઝવિયત મેં હોને વાલે સુવાલ વ જવાબ મુલા-હઝા
 હોં, **સુવાલ** : કંઘા દાઢી મેં કિસ કિસ વક્ત કિયા જાએ ? **જવાબ** : કંઘે કે
 લિયે શરીઅત મેં કોઈ ખાસ વક્ત મુકરર નહીં હૈ એ'તિદાલ (યા'ની
 મિયાના રવી) કા હુકમ હૈ, ન તો યેહ હો કે આદમી જિન્નાતી શક્લ બના
 રહે ન યેહ હો કે હર વક્ત માંગ ચોટી મેં ગિરિફતાર (ફતાવા ર-ઝવિયા,
 જિ. 29, સ. 92, 94) * કંઘી કરતે વક્ત સીધી તરફ સે ઇબ્તિદા કીજિયે
 યુનાન્યે **ઉમ્મુલ મુઅમિનીન** હઝરતે સય્યિ-દતુના આઈશા સિદ્દીકા
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ફરમાતી હૈં : शहन्शाहे भैरुल अनाम
 હર કામ મેં દાઈ (યા'ની સીધી) જાનિબ સે શુરૂઅ કરના પસન્દ ફરમાતે
 યહાં તક કે જૂતા પહનને, કંઘી કરને ઔર તહારત કરને મેં ભી

ફરમાને મુસ્તહબ (عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) મુઝ પર દુરૂદ શરીફ પઢો અલ્લાહ (عَزَّ وَجَلَّ) તુમ પર રહમત (مِنْهُ) (એજેગા. (અનૈઝી))

(بخاری ج ۱ ص ۸۱ حدیث ۱۶۸) શારેહે બુખારી હઝરતે અલ્લામા બદરુદ્દીન એની હ-નફી (عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِي) ઇસ હદીસે પાક કે તહત લિખતે હેં : યેહ તીન³ ચીઝેં બતૌરે મિસાલ ઇશાદિ ફરમાઈ ગઈ હેં, વરના હર કામ જો ઇઝ્ઝત ઔર બુઝુર્ગી રખતા હૈ ઉસે સીધી તરફ સે શુરૂઅ કરના મુસ્તહબ હૈ જૈસે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોના, લિબાસ પહનના, મિસ્વાક કરના, સુરમા લગાના, નાખુન તરાશના, મૂંછેં કાટના, બગલોં કે બાલ ઉતારના, વુઝૂ, ગુસ્લ કરના ઔર બૈતુલ ખલા સે બાહર આના વગૈરા ઔર જિસ કામ મેં યેહ (યા'ની બુઝુર્ગી વાલી) બાત નહીં જૈસે મસ્જિદ સે બાહર આને, બૈતુલ ખલા મેં દાખિલ હોને, નાક સાફ કરને, નીઝ શલવાર ઔર કપડે ઉતારતે વક્ત બાઈ (યા'ની ઉલટી તરફ) સે ઇન્તિદા કરના મુસ્તહબ હૈ (عَمْدَةُ الْقَارِي ج ۲ ص ۷۶) * નમાઝે જુમુઆ કે લિયે તેલ ઔર ખુશ્બૂ લગાના મુસ્તહબ હૈ (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 774) * રોઝે કી હાલત મેં દાઢી મૂંછ મેં તેલ લગાના મકરૂહ નહીં મગર ઇસ લિયે તેલ લગાયા કે દાઢી બઢ જાએ, હાલાંકે એક મુશ્ત (યા'ની એક મુઢી) દાઢી હૈ તો યેહ બિગૈર રોઝે કે ભી મકરૂહ હૈ ઔર રોઝે મેં બ દ-ર-જાએ ઔલા (એઝન, સ. 997) * મચ્ચિત કી દાઢી યા સર કે બાલ મેં કંધી કરના, ના જાઈઝ વ ગુનાહ હૈ. (تَرْخِيزَات ج ۳ ص ۱۰۴) લોગ મચ્ચિત કી દાઢી મૂંડ ડાલતે હેં યેહ ભી ના જાઈઝ ગુનાહ હૈ. ગુનાહ મચ્ચિત પર નહીં મૂંડને ઔર ઇસ કા હુકમ કરને વાલોં પર હૈ.

તેલ કી બૂદેં ટપક્તી નહીં બાલોં સે રઝા

સુબ્હે આરિઝ પે લુટાતે હેં સિતારે ગેસૂ (હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે

ફરમાબે મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર કસરત સે દુરુદ પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર દુરુદ પાક પઢના તુમ્હારે યુનાહોં કે લિયે મઝ્કિરત હૈ. (મુખ્ય)

શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતે ઔર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા’વતે ઇસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો
હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઇજ્તિમામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે જન્નત ﷺ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : જિસ ને મેરી સુન્નત સે મહબ્બત કી ઉસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી ઔર જિસ ને મુઝ સે મહબ્બત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા. (ابن عَسَاكِر ج ٩ ص ٣٤٣)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

“ગેસૂ રખના જાનિયે પાઠ્ઠી સુબ્બત હૈ” કે બાઈસ હુરફ કી નિસ્ખત સે મુલ્કોં ઔર સર કે બાલોં વગેરા કે 22 મ-દની ફૂલ

✽ ખા-તમુલ મુર-સલીન, રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન

ﷺ કી મુબારક મુલ્કેં કભી નિસ્ફ (યા’ની આધે) કાન

ફરમાને મુસ્લિમ صلى الله تعالى عليه وسلم : જો મુઝ પર એક દુરુદ શરીફ પઢતા હૈ અલ્લાહ عز وجل ઉસ કે લિયે એક કીરાત અજ્ર લિખતા હૈ ઓર કીરાત ઉહદ પહાડ જિતના હૈ. (ગુરુત્તર)

મુબારક તક તો ❀ કભી કાન મુબારક કી લૌ તક ઓર ❀ બા'ઝ અવકાત બઢ જાતીં તો મુબારક શાનોં યા'ની કન્ધોં કો ઝૂમ ઝૂમ કર ચૂમને લગતીં (الشمائل المحمدية للترمذی ص ۱۸۰۳۰۴) ❀ હમેં ચાહિયે કે મૌકઅ બ મૌકઅ તીનોં સુન્નતેં અદા કરેં, યા'ની કભી આધે કાન તક તો કભી પૂરે કાન તક તો કભી કન્ધોં તક ઝુલ્ફેં રખેં ❀ કન્ધોં કો ધૂને કી હદ તક ઝુલ્ફેં બઢાને વાલી સુન્નત કી અદાએગી ઉમૂમન નફસ પર ઝિયાદા શાક (યા'ની ભારી) હોતી હૈ મગર ઝિન્દગી મેં એક આધ બાર તો હર એક કો યેહ સુન્નત અદા કર હી લેની ચાહિયે, અલબત્તા યેહ ખયાલ રખના ઝરૂરી હૈ કે બાલ કન્ધોં સે નીચે ન હોને પાએં, પાની સે અચ્છી તરહ ભીગ જાને કે બા'દ ઝુલ્ફોં કી દરાઝી (યા'ની લમ્બાઈ) ખૂબ નુમાયાં હો જાતી હૈ લિહાઝા જિન દિનોં બઢાએં ઉન દિનોં ગુસ્લ કે બા'દ કંઘી કર કે ગૌર સે દેખ લિયા કરેં કે બાલ કહીં કન્ધોં સે નીચે તો નહીં જા રહે ❀ મેરે આકા આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ફરમાતે હેં : ઓરતોં કી તરહ કન્ધોં સે નીચે બાલ રખના મર્દ કે લિયે હરામ હૈ (તસ્લીલન ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 21, સ. 600) ❀ સદરુશરીઅહ, બદરુત્તરીકહ હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ફરમાતે હેં : મર્દ કો યેહ જાઈઝ નહીં કે ઓરતોં કી તરહ બાલ બઢાએ, બા'ઝ સૂફી બનને વાલે લમ્બી લમ્બી લટેં બઢા લેતે હેં જો ઉન કે સીને પર સાંપ કી તરહ લહરાતી હેં ઓર બા'ઝ ચોટિયાં ગૂંધતે હેં યા જૂડે (યા'ની ઓરતોં કી તરહ બાલ ઈકઢે કર કે ગુદી કી તરફ ગાંઠ) બના લેતે હેં યેહ સબ ના જાઈઝ કામ ઓર ખિલાફે શર-અ હેં. તસવ્વુફ બાલોં કે બઢાને ઓર

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने किताब में मुँज पर दुइद पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिश्ते उस के लिये ईस्तिफ़ार करते रहेंगे. (ज़रूज़)

રંગો હુએ કપડે પહનને કા નામ નહીં બલકે હુઝૂરે અકદસ
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કી પૂરી પૈરવી કરને ઔર ખ્વાહિશાતે નફ્સ કો
 મિટાને કા નામ હૈ (બહારે શરીઅત, જિ. ૩, સ. ૫૮૭) * ઔરત કા સર
 મુંડવાના હરામ હૈ (ખુલાસા અઝ ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. ૨૨, સ. ૬૬૪) ઔરત
 કો સર કે બાલ કટવાને જૈસા કે ઈસ ઝમાને મેં નસરાની ઔરતોં ને
 કટવાને શુરૂઅ કર દિયે ના જાઈઝ વ ગુનાહ હૈ ઔર ઈસ પર લા'નત
 આઈ. શોહર ને ઐસા કરને કો કહા જબ ભી યેહી હુકમ હૈ કે ઔરત
 ઐસા કરને મેં ગુનાહગાર હોગી ક્યૂંકે શરીઅત કી ના ફરમાની કરને
 મેં કિસી (યા'ની માં બાપ યા શોહર વગૈરા) કા કહના નહીં માના
 જાએગા. (બહારે શરીઅત, જિ. ૩, સ. ૫૮૮) છોટી બચ્ચિયોં કે બાલ ભી
 મદના તર્જ પર ન કટવાઈયે, બચપન હી સે ઈન કો ઝનાના યા'ની
 લમ્બે બાલ રખને કા ઝેહન દીજિયે * બા'ઝ લોગ સીધી યા ઉલટી
 જાનિબ માંગ નિકાલતે હૈં યેહ સુન્નત કે ખિલાફ હૈ * સુન્નત યેહ હૈ
 કે અગર સર પર બાલ હોં તો બીચ મેં માંગ નિકાલી જાએ (ઐઝન)
 * મદ કો ઈખ્તિયાર હૈ કે સર કે બાલ મુંડાએ યા બઢાએ ઔર માંગ
 નિકાલે. (رَدُّ الْمُحْتَار ج ٩ ص ٦٧٢) * હુઝૂરે અકદસ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ સે દોનો^૨
 થીઝેં સાબિત હૈં. અગર્યે મુંડાના સિર્ફ એહરામ સે બાહર હોને કે વક્ત
 સાબિત હૈ. દીગર અવકાત મેં મુંડાના સાબિત નહીં (બહારે શરીઅત, જિ.
 ૩, સ. ૫૮૬) * આજ કલ કૈંથી યા મશીન કે ઝરીએ બાલોં કો મખ્સૂસ
 તર્જ પર કાટ કર કહીં બડે તો કહીં છોટે કર દિયે જાતે હૈં, ઐસે બાલ
 રખના સુન્નત નહીં * ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : “जिस
 के बाल हों वोह उन का छेकराम करे.” (अबुदाउद ج ४ ص १०३ حديث ६१६३) યા'ની

ફરમાબે મુસ્તહા صلى الله تعالى عليه وآله وسلم : જિસ ને મુઝ પર એક બાર દુરૂદ પાક પઢા **अल्लाह** عَزَّوَجَلَّ (उस) पर दस रउमतें बेजता है. (स्.)

उन को धोअे, तेल लगाअे और कंधा करे * હઝરતે સચ્ચિદુના ઇબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ عليه السلام ને સબ સે પહલે મૂંછ કે બાલ તરાશે और सब से पहले सईद बाल देआ. अर्ज की : औ रब ! येह क्या है ? अल्लाह عَزَّوَجَلَّ ने फरमाया : “औ ईब्राहीम ! येह वकार है.” अर्ज की : औ मेरे रब ! मेरा वकार जियादा कर. (موطأ ج ۲ ص ۴۱۰ حدیث ۱۷۰۶) **मुहसिसे** عليه رَحْمَةُ الرَّحْمَان शहीर **હકીમુલ ઉમ્મત** હઝરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન عليه رَحْمَةُ الرَّحْمَان ઇસ હદીસે પાક કે તહત ફરમાતે હેં : આપ સે પહલે કિસી નબી કી યા મૂંછે બઢી નહીં યા બઢીં और उन्होंने ने तराशीं मगर उन के दीनों में मूँछ काटना हुकमे शर-ई न था अब आप की वजह से येह अमल सुन्नते ईब્રાહીમી હુવા (મિરઆત, જિ. 6, સ. 193) * બુચ્ચી (યા'ની વોહ ચન્દ બાલ જો નીચે કે હોંટ और छोड़ी के बीच में छोते हैं उस) કે અગલ બગલ (યા'ની આસ પાસ) કે બાલ મુંડાના યા ઉખેડના બિદઅત હૈ (عالمگیری ج ۵ ص ۳۰۸) * गरदन के बाल मूंडना मकड़ है (औज़न, स. 357) યા'ની જબ સર કે બાલ ન મુંડાએ સિર્ફ ગરદન હી કે મુંડાએ જૈસા કે બહુત સે લોગ ખત બનવાને મેં ગરદન કે બાલ ભી મુંડાતે હેં और अगर पूरे सर के बाल मुंडा दिये तो इस के साथ गरदन के बाल भी मुंडा दिये जाअें (बहारे शरीअत, जि. 3, स. 587) * યાર ચીઝોં કે મુ-તઅલિક હુકમ યેહ હૈ કે દફન કર દી જાએ, બાલ, નાખુન, હૈઝ કા લત્તા (યા'ની વોહ કપડા જિસ સે ઓરત હૈઝ કા ખૂન સાફ કરે), ખૂન (औज़न, स. 588, ۳۰۸ ص ۵) * मर्द को दाढी या सर के सईद बालों को सुर्ष या जर्द रंग कर देना **मुस्तહબ** है, इस के लिये मेहंदी लगाई जा सकती है * दाढी या सर में मेहंदी लगा कर सोना

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શપ્સ મુઝ પર દુરુદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કી રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ટર્કી)

નહીં ચાહિયે. એક હકીમ કે બકૌલ ઈસ તરહ મેહંદી લગા કર સો જાને સે સર વગૈરા કી ગરમી આંખોં મેં ઉતર આતી હૈ જો બીનાઈ કે લિયે મુઝિર યા'ની નુક્સાન દેહ હૈ. હકીમ કી બાત કી તૌસીક યૂં હુઈ કે એક બાર સગે મદીના ﷺ કે પાસ એક નાબીના શપ્સ આયા ઓર ઉસ ને બતાયા કે મેં પૈદાઈશી અન્ધા નહીં હૂં, અફ્સોસ કે સર મેં કાલી મેહંદી લગા કર સો ગયા જબ બેદાર હુવા તો મેરી આંખોં કા નૂર જા ચુકા થા ! ❀ મેહંદી લગાને વાલે કી મૂંછ, નિચલે હોંટ ઓર દાઢી કે ખત કે કનારે કે બાલોં કી સફેદી ચન્દ હી દિનોં મેં ઝાહિર હોને લગતી હૈ જો કે દેખને મેં ભલી મા'લૂમ નહીં હોતી લિહાઝા અગર બાર બાર સારી દાઢી નહીં ભી રંગ સકતે તો કોશિશ કર કે હર ચાર દિન કે બા'દ કમ અઝ કમ ઈન જગહોં પર જહાં જહાં સફેદી નઝર આતી હો થોડી થોડી મેહંદી લગા લેની ચાહિયે ❀ “શર્હુસ્સુદૂર” મેં હઝરતે સય્યિદુના અનસ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ : જો શપ્સ દાઢી મેં ખિઝાબ (કાલે ખિઝાબ કે ઈલાવા મ-સલન લાલ યા ઝર્દ મેહંદી કા) લગાતા હો, ઈન્તિકાલ કે બા'દ મુન્કર નકીર ઉસ સે સુવાલ ન કરેંગે. મુન્કર કહેગા : ઐ નકીર ! મેં ઉસ સે ક્યૂંકર સુવાલ કરું જિસ કે ચેહરે પર ઈસ્લામ કા નૂર ચમક રહા હૈ. (شَرْحُ الصُّدُور ص ۱۰۲)

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઓર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઓર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઓર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિયત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની

इरमाने मुस्तफ़ा صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुइदे पाक न पड़ा तबकीक वोह बट्ट बप्त हो गया. (उन्नीस)

काइलियों में आशिकाने रसूल के साथ सुन्नतों बरा सहर भी है.

बूटने रहमतें काइले में यलो सीपने सुन्नतें काइले में यलो
होंगी हल मुश्किलें काइले में यलो अत्म हों शामतें काइले में यलो

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

मीठे मीठे ईस्लामी भाईयो ! बयान को इप्तिताम की तरफ लाते हुअे सुन्नत की इत्तीलत और यन्द सुन्नतें और आदाब बयान करने की सआदत हासिल करता हूं. ताजदारे रिसालत, शहन्शाहे नुबुव्वत, मुस्तफ़ा जाने रहमत, शम्मे बजमे हिदायत, नोशअे बजमे जन्नत. صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ का इरमाने जन्नत निशान है : जिस ने मेरी सुन्नत से मडब्बत की उस ने मुझ से मडब्बत की और जिस ने मुझ से मडब्बत की वोह जन्नत में मेरे साथ होगा. (ابن عساکر ج ٩ ص ٣٤٣)

सीना तेरी सुन्नत का मदीना बने आका

जन्नत में पडोसी मुझे तुम अपना बनाना

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

**“म-दली हुख्या अपब्लाओ” के थौदह हुइइ की
निरात से लिबास के 14 म-दली कूल**

पहले तीन इरामीने मुस्तफ़ा صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ मुला-हज्ज हों : * जिन्न की आंभों और लोगों के सित्र के दरमियान पर्दा येह है के जब कोई कपडे उतारे तो बिस्मिल्लाह कह ले. (أَلْبَعْمُ الْأَوْسَطُ ج ٢ ص ٥٩ حديث ٢٠٠٤). मुइस्सिरे शहीर हकीमुल उम्मत हजरते मुइत्ती अहमद यार पान मुइस्सिरे शहीर हकीमुल उम्मत हजरते मुइत्ती अहमद यार पान आउ बनते हैं जैसे दीवार और पर्दे लोगों की निगाह के लिये आउ बनते हैं जैसे ही येह, अब्लाह (عَزَّوَجَلَّ) का जिक्र जिन्नात की

ફરમાવે મુશકા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर एक बार दुइदे पाक पढा अल्लाह उसे (स्) पर दस रइमतें बिजता है.

નિગાહોં સે આડ બનેગા કે જિન્નાત ઇસ (યા'ની શર્મગાહ) કો દેખ ન સકેંગે. (મિરઆત, જિ. 1, સ. 268) * જો શખ્સ કપડા પહને ઔર યેહ

પહે : 1 : التَّحْدِثُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقْنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ :

પિછલે ગુનાહ મુઆફ હો જાએંગે (શુ'બ'ઈમાન જ ૫૦ સ ૮૧ અહિંથ ૨૮૮૦)

વુજૂદે કુદરત ઝૈબો ઝીનત કા લિબાસ પહનના તવાઝોઅ (યા'ની આજિઝી) કે તૌર પર છોડ દે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ કો કરામત કા

હુલ્લા પહનાએગા (અબુદાઉદ જ ૪ સ ૩૨૬ અહિંથ ૪૪૪૮)

* ખા-તમુલ મુર-સલીન, رَحْمَتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા મુબારક લિબાસ

અકસર સફેદ કપડે કા હોતા (કશ્ફ'ઈતિબાસ ફી સત્જબાબ'લિબાસ'લિશ્શિખ'અબ્દ'અલ્હક'અલ્હલુય' સ ૩૧)

* લિબાસ હલાલ કમાઈ સે હો ઔર જો લિબાસ હરામ કમાઈ સે હાસિલ હુવા હો, ઉસ મેં ફર્જ વ નફલ કોઈ નમાઝ કબૂલ નહીં હોતી

(અય્યાસ ૬) * મન્ફૂલ હૈ : जिस ने बैठ कर धामा बांधा, या ખડે હો

કર સરાવીલ (યા'ની પાજામા યા શલવાર) પહની તો અલ્લાહ

عَزَّوَجَلَّ (અય્યાસ ૩૧) ઉસે ઔસે મરઝ મેં મુખ્તલા ફરમાએગા જિસ કી દવા નહીં

* પહનતે વક્ત સીધી તરફ સે શુરૂઅ કીજિયે (કે સુન્નત હૈ) મ-સલન

જબ કુરતા પહનેં તો પહલે સીધી આસ્તીન મેં સીધા હાથ હાખિલ

કીજિયે ફિર ઉલટા હાથ ઉલટી આસ્તીન મેં (અય્યાસ ૬) * ઈસી તરહ

પાજામા પહનને મેં પહલે સીધે પાઈયે મેં સીધા પાઉં દાખિલ કીજિયે

ઔર જબ (કુરતા યા પાજામા) ઉતારને લગેં તો ઇસ કે બર અક્સ

(ઉલટ) કીજિયે યા'ની ઉલટી તરફ સે શુરૂઅ કીજિયે * દા'વતે

1 : તરજમા : તમામ તા'રીફેં અલ્લાહ

عَزَّوَجَلَّ કે લિયે જિસ ને મુઝે યેહ કપડા પહનાયા ઔર મેરી તાક્ત વ કુવ્વત કે બિગૈર મુઝે અતા કિયા.

ફરમાને મુશ્વક : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : જો શપ્સ મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કી રાસ્તા ભૂલ ગયા. (طريق)

ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 1197 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત” જિલ્દ 3 સફહા 409 પર હૈ : સુન્નત યેહ હૈ કે દામન કી લમ્બાઈ આધી પિંડલી તક હો ઔર આસ્તીન કી લમ્બાઈ ઝિયાદા સે ઝિયાદા ઉંગ્લિયોં કે પોરોં તક ઔર ચૌડાઈ એક બાલિશત હો. (رَدُّ الْمُحْتَار ج ٩ ص ٥٧٩) * સુન્નત યેહ હૈ કે મદ્દ કા તહબન્દ યા પાજામા ટપ્ને સે ઊપર રહે (મિરઆત, જિ. 6, સ. 94) * મદ્દ મદ્દના ઔર ઔરત ઝનાના હી લિબાસ પહને. છોટે બચ્ચોં ઔર બચ્ચિયોં મેં ભી ઈસ બાત કા લિહાઝ રખિયે. * દા’વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ 1250 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત” જિલ્દ અવ્વલ સફહા 481 પર હૈ : મદ્દ કે લિયે નાફ કે નીચે સે ઘુટનોં કે નીચે તક “ઔરત” હૈ, યા’ની ઈસ કા ઘુપાના ફર્ઝ હૈ. નાફ ઈસ મેં દાખિલ નહીં ઔર ઘુટને દાખિલ હૈં. (دَوْخَتَار, رَدُّ الْمُحْتَار ج ٢ ص ٩٣). ઈસ ઝમાને મેં બહુતેરે એસે હૈં કે તહબન્દ યા પાજામા ઈસ તરહ પહનતે હૈં કે પેડૂ (યા’ની નાફ કે નીચે) કા કુછ હિસ્સા ખુલા રહતા હૈ, અગર કુરતે વગૈરા સે ઈસ તરહ ઘુપા હો કે જિલ્દ (યા’ની ખાલ) કી રંગત ન ચમકે તો ખૈર, વરના હરામ હૈ ઔર નમાઝ મેં ચૌથાઈ કી મિકદાર ખુલા રહા તો નમાઝ ન હોગી. (બહારે શરીઅત) ખુસૂસન હજ વ ઉમ્મે કે એહરામ વાલે કો ઈસ મેં સપ્ત એહતિયાત કી ઝરૂરત હૈ * આજકલ બા’ઝ લોગ સરે આમ લોગોં કે સામને નીકર (હાફ પેન્ટ) પહને ફિરતે હૈં જિસ સે ઉન કે ઘુટને ઔર રાનેં નઝર આતી હૈં યેહ હરામ હૈ, એસોં કે ખુલે ઘુટનોં ઔર રાનોં કી તરફ નઝર કરના ભી હરામ હૈ.

ફરમાને મુશ્કા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुवा और उस ने मुझ पर दुइद पाक
न पढा तहकीक वोह बदे भप्त हो गया. (उंउं)

બિલ ખુસૂસ ખેલકૂદ કે મૈદાન, વરઝિશ કરને કે મકામાત ઔર સાહિલે સમુન્દર પર ઇસ તરહ કે મનાઝિર ઝિયાદા હોતે હૈં. લિહાઝા ઐસે મકામાત પર જાને મેં સખ્ત એહતિયાત ઝરૂરી હૈ * તકબ્બુર કે તૌર પર જો લિબાસ હો વોહ મમ્નૂઅ હૈ. તકબ્બુર હૈ યા નહીં ઇસ કી શનાખ્ત યૂં કરે કે ઇન કપડોં કે પહનને સે પહલે અપની જો હાલત પાતા થા અગર પહનને કે બા'દ ભી વોહી હાલત હૈ તો મા'લૂમ હુવા કે ઇન કપડોં સે તકબ્બુર પૈદા નહીં હુવા. અગર વોહ હાલત અબ બાકી નહીં રહી તો તકબ્બુર આ ગયા. લિહાઝા ઐસે કપડે સે બચે કે તકબ્બુર બહુત બુરી સિફત હૈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 409, ૦૪૧ ص ٩ زِلْزَلِ الْمُخْتَارِ)

મ-દની હુલ્યા

દાઢી, ઝુલ્ફેં, સર પર સજ્જ સજ્જ ઇમામા શરીફ (સજ્જ રંગ ગહરા યા'ની ડાર્ક ન હો) કલી વાલા સફેદ કુરતા સુન્નત કે મુતાબિક આધી પિંડલી તક લમ્બા, આસ્તીનેં એક બાલિશ્ત ચૌડી, સીને પર દિલ કી જાનિબ વાલી જેબ મેં નુમાયાં મિસ્વાક, પાજામા યા શલવાર ટપ્પનોં સે ઊપર. (સર પર સફેદ ચાદર ઔર પર્દે મેં પર્દા કરને કે લિયે મ-દની ઇન્આમાત પર અમલ કરતે હુએ કથ્થઈ ચાદર ભી સાથ રહે તો મદીના મદીના)

દુઆએ અત્તાર : યા અલ્લાહ! عَزَّوَجَلَّ મુઝે ઔર મ-દની હુલ્યે મેં રહને વાલે તમામ ઇસ્લામી ભાઈયોં કો સજ્જ સજ્જ ગુમ્બદ કે સાએ મેં શહાદત, જન્નતુલ બકીઅ મેં મદફન ઔર જન્નતુલ ફિરદૌસ મેં અપને પ્યારે મહબૂબ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા પડોસ નસીબ ફરમા. યા અલ્લાહ ! સારી ઉમ્મત કી મગ્ફિરત ફરમા.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर दस मरतबा सुब्ह और दस मरतबा शाम में दूउदे पाक पढ़ा उसे इयामत के दिन मेरी शकाअत मिलेगी. (दा'वत)

ઉન કા દીવાના ઇમામા ઓર ઝુલ્ફો રીશ મેં

લગ રહા હૈ મ-દની હુલ્લે મેં વોહ કિતના શાનદાર

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી

મતબૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે

શરીઅત હિસ્સા 16 ઓર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં

ઔર આદાબ” હદિય્યતન હાસિલ કીજિયે ઓર પઢિયે. સુન્નતોં કી

તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની

કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો

હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઇખ્તિતામ કી તરફ

લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઓર ચન્દ સુન્નતેં ઓર આદાબ બયાન

કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે

નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે

જન્નત صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : जिस ने

मेरी सुन्नत से मહब्बत की उस ने मुझ से मહब्बत की और जिस ने मुझ

से मહब्बत की वोह जन्नत में मेरे साथ होगा. (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्इद शरीफ़ न पड़ा उस ने जफ़ा की. (ग़ज़ाल)।

“ઈમામા શરીફ આઠા કી સુન્નલે મુબારકા હૈ”

કે પ્રચીન હુરફ કી નિસ્બત સે ઈમામે કે 25 મ-દની ફૂલ

છ ફરામીને મુસ્તફા : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ * ઈમામે કે સાથ

દો² રકઅત નમાઝ બિગૈર ઈમામે કી 70 રકઅતોં સે અફઝલ હૈં

* (الْفَرْدُوسُ بِمَأْثُورِ الْخَطَابِ ج 2 ص 260 حَدِيث 3233)

મુશરફીન કે દરમિયાન ફર્ક હૈ હર પેચ પર કે મુસલ્માન અપને સર પર દેગા ઈસ પર રોઝે કિયામત એક નૂર અતા કિયા જાએગા

* (الْجَامِعُ الصَّغِيرُ لِلْسُّيُوطِيِّ ص 303 حَدِيث 720)

ફિરિશતે દુરુદ ભેજતે હૈં જુમુએ કે રોઝ ઈમામે વાલોં પર

* (الْفَرْدُوسُ بِمَأْثُورِ الْخَطَابِ ج 1 ص 147 حَدِيث 529)

હઝાર નેકી કે બરાબર હૈ (ایضاً ج 2 ص 406 حَدِيث 3800)

મુખર્રજા, જિ. 6, સ. 213) * ઈમામે કે સાથ એક જુમુઆ બિગૈર ઈમામે

કે 70 જુમુઓ કે બરાબર હૈ (ابن عساکر ج 3 ص 300)

તાજ હૈં તો ઈમામા બાંધો તુમ્હારા વકાર બઢેગા ઔર જો ઈમામા

બાંધે ઉસ કે લિયે હર પેચ પર એક નેકી હૈ (كَتَبُ الْعَمَالِ ج 1 ص 133 رَقْم 1138)

* દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી

મતબૂઆ 1197 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “બહારે શરીઅત”

જિલ્દ 3 સફહા 660 પર હૈ : ઈમામા ખડે હો કર બાંધે ઔર પાજામા

બૈઠ કર પહને, જિસ ને ઈસ કા ઉલટા કિયા (યા'ની ઈમામા બૈઠ કર

બાંધા ઔર પાજામા ખડે હો કર પહના) વોહ એસે મરઝ મેં મુબતલા હોગા

જિસ કી દવા નહીં * બાંધને સે પહલે રુક જાઈયે ઔર અચ્છી અચ્છી

ફરમાને મુસ્તાફા ﷺ : જો મુઝ પર રોજે જુમુઆ દુરુદ શરીફ પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શકાઅત કરૂંગા. (તૈયીમી)

નિચ્યતેં કર લીજિયે વરના એક ભી અચ્છી નિચ્યત ન હુઈ તો સવાબ નહીં મિલેગા લિહાઝા કમ અઝ કમ યેહી નિચ્યત કર લીજિયે કે રિઝાએ ઇલાહી કે લિયે બતૌરે સુન્નત ઇમામા બાંધ રહા હૂં ❀ મુનાસિબ યેહ હૈ કે ઇમામે કા પહલા પેય સર કી સીધી જાનિબ જાએ (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ. 199) ❀ **ખા-તમુલ મુર-સલીન, રહમતુલ્લિલ આ-લમીન** ﷺ કે મુબારક ઇમામે કા શિમ્લા ઉમૂમન પુશ્ત (યા'ની પીઠ મુબારક) કે પીછે હોતા થા ઓર કભી કભી સીધી જાનિબ, કભી દોનોં કન્ધોં કે દરમિયાન દો શિમ્લે હોતે, ઉલટી જાનિબ શિમ્લા લટકાના ખિલાફે સુન્નત હૈ (اشعة اللمعات ج ۳ ص ۸۲) ❀ ઇમામે કે શિમ્લે કી મિકદાર કમ અઝ કમ ચાર ઉંગલ ઓર ❀ ઝિયાદા સે ઝિયાદા (આધી પીઠ તક યા'ની તકરીબન) એક હાથ (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ. 182) (બીચ કી ઉંગલી કે સિરે સે લે કર કોહની તક કા નાપ એક હાથ કહલાતા હૈ) ❀ ઇમામા કિબ્લા રૂ ખડે ખડે બાંધિયે (كُشِفَ الْإِثْبَاسُ فِي اسْتِحْبَابِ الْيَبَاسِ ص ۳۸) ❀ ઇમામે મેં સુન્નત યેહ હૈ કે ઢાઈ ગઝ સે કમ ન હો, ન છ ગઝ સે ઝિયાદા ઓર ઇસ કી બન્દિશ ગુમ્બદ નુમા હો (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ. 186) ❀ રુમાલ અગર બડા હો કે ઇતને પેય આ સકેં જો સર કો છુપા લેં તો વોહ ઇમામા હી હો ગયા ઓર ❀ છોટા રુમાલ જિસ સે સિર્ફ દો એક પેય આ સકેં લપેટના મકરૂહ હૈ (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજ, જિ. 7, સ. 299) ❀ ઇમામે કો જબ અઝ સરે નૌ બાંધના હો તો જિસ તરહ લપેટા હૈ ઉસી તરહ ખોલે ઓર ચકબારગી ઝમીન પર ન ફેંક દે (عالمگیری ج ۵ ص ۳۳) ❀ અગર ઝરૂરતન ઉતારા ઓર દોબારા બાંધને કી નિચ્યત હુઈ તો એક એક

ફરમાને મુસ્લિમ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : મુઝ પર દુરુદ પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમહારે લિયે તહારત હૈ. (અબુલ)

પેય ખોલને પર એક એક ગુનાહ મિટાયા જાએગા (મુલખ્ખસ અઝ ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજ, જિ. 6, સ. 214) ઇમામે કે 6 તિબ્બી ફવાઈદ મુલા-હઝા હોં : * નંગે સર રહને વાલોં કે બાલોં પર સર્દા ગર્મી ઔર ધૂપ વગૈરા બરાહે રાસ્ત અસર અન્દાઝ હોતી હૈ ઇસ સે ન સિર્ફ બાલ બલ્કે દિમાગ ઔર ચેહરા ભી મુ-તઅસ્સિર હોતા હૈ ઔર સિદ્દહત કો નુક્સાન પહોંચ સકતા હૈ. લિહાઝા ઇતિબાએ સુન્નત કી નિયત સે ઇમામા શરીફ બાંધને મેં દોનોં જહાનોં મેં આફિયત હૈ * તિબ્બી તહકીક કે મુતાબિક દર્દે સર કે લિયે ઇમામા શરીફ પહનના બહુત મુફીદ હૈ * ઇમામા શરીફ સે દિમાગ કો તક્વિયત મિલતી ઔર હાફિઝા મઝબૂત હોતા હૈ * ઇમામા શરીફ બાંધને સે દાઈમી નઝલા નહીં હોતા યા હોતા ભી હૈ તો ઇસ કે અ-સરાત કમ હોતે હેં * ઇમામા શરીફ કા શિમ્લા નિચલે ધડ કે ફાલિજ સે બચાતા હૈ ક્યૂંકે શિમ્લા હરામ મઝ કો મૌસિમી અ-સરાત મ-સલન સર્દા ગર્મી વગૈરા સે તહફ્ફુઝ ફરાહમ કરતા હૈ * શિમ્લા “સરસામ” કે મરઝ કે ખતરાત મેં કમી લાતા હૈ. દિમાગ કે વરમ (યા’ની સૂજન) કે મરઝ કો સરસામ કહતે હેં * મુહકિકે અલલ ઇત્લાક, ખાતિમુલ મુહદિસીન, હઝરતે અલ્લામા શૈખ અબ્દુલ હક મુહદિસે દેહલવી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی ફરમાતે હેં : دَسْتَارُ مُبَارَكِ أَنْحَضَرَتْ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دَرَا كَثُرَ سَفَقِيدُ بُودٍ وَكَانَ سِيَاهَ أَحْيَانًا سَبْزٍ. નબિયે અકરમ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ઇમામા શરીફ અકસર સફેદ, કભી સિયાહ ઔર કભી સબ્ઝ હોતા થા.

(كَشْفُ الْإِتْيَاسِ فِي اسْتِخْبَابِ الْإِبْيَاسِ لِلشَّيْخِ عَبْدِ الْحَقِّ الدَّهْلَوِيِّ ص ૩૮)

سَبْઝ રંગ કા ઇમામા શરીફ ભી સબ્ઝ સબ્ઝ ગુમ્બદ

ફરમાવે મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરુદ પઢો કે તુમહારા દુરુદ મુઝ તકી પહોંચતા હૈ. (ટીપ)

કે મકીન, રહમતુલ્લિલ આ-લમીન ﷺ ને સરે અન્વર પર સજાયા હૈ, દા'વતે ઈસ્લામી ને સબ્જ સબ્જ ઈમામે કો અપના શિઆર બનાયા હૈ, સબ્જ સબ્જ ઈમામે કી ભી ક્યા બાત હૈ ! મેરે મક્કી મ-દની આકા, મીઠે મીઠે મુસ્તફા ﷺ કે રૌઝએ અન્વર પર બના હુવા જગમગ જગમગ કરતા ગુમ્બદ શરીફ ભી સબ્જ સબ્જ હૈ ! આશિકાને રસૂલ કો યાદિયે કે સબ્જ સબ્જ રંગ કે ઈમામે સે હર વક્ત અપને સર કો “સર સબ્જ” રખેં ઔર સબ્જ રંગ ભી “ગહરા” હોને કે બજાએ ઐસા પ્યારા પ્યારા ઔર નિખરા નિખરા સબ્જ હો કે દૂર દૂર સે બલકે રાત કે અંધેરે મેં ભી સબ્જ સબ્જ ગુમ્બદ કે સબ્જ સબ્જ જલ્વોં કે તુફૈલ જગ-મગાતા નૂર બરસાતા નઝર આએ.

નહીં હૈ યાંદ સૂરજ કી મદીને કો કોઈ હાજત

વહાં દિન રાત ઉન કા સબ્જ ગુમ્બદ જગ-મગાતા હૈ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઔર આદાબ” હદિય્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો
હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर इस मरतबा दुर्इद पाक पढा **अल्लाह** (उस पर सो रहमते नाज़िल फ़रमाता है. (प्र. १))

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઇજ્તિતામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઓર ચન્દ સુન્નતે ઓર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હું. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે જન્નત صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : जिस ने मेरी सुन्नत से मહब्बत की उस ने मुझ से मહब्बत की और जिस ने मुझ से मહब्बत की वोह जन्नत में मेरे साथ होगा. (ابن عساکر ج ۹ ص ۴۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

“અંગૂઠી કે ઝરૂરી અહઠામ” કે ઉબ્નીસ દુરૂફ કી નિસ્ખત સે અંગૂઠી કે 19 મ-દની ફૂલ

✽ મર્દ કો સોને કી અંગૂઠી પહનના હરામ હૈ. સુલ્તાને દો² જહાન, રહમતે આ-લમિયાન صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને સોને કી અંગૂઠી પહનને સે મન્અ ફરમાયા (صحيح بخارى ج ۴ ص ۶۷ حديث ۵۸۶۳) ✽ (ના બાલિગ) લડકે કો સોને ચાંદી કા ઝેવર પહનાના હરામ હૈ ઓર जिस ने पहनाया वोह गुनहगार होगा. ઇસી તરહ બચ્ચોં કે હાથ પાઉં મેં બિલા ઝરૂરત મેહંદી લગાના ના જાઈઝ હૈ. ઓરત ખુદ અપને હાથ પાઉં મેં લગા સકતી હૈ, મગર લડકે કો લગાએગી તો ગુનહગાર હોગી. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 428, ۵۹۸, ۹۸ ص ۳۰۵ حديث ۱۷۹۲) ✽ લોહે કી અંગૂઠી જહન્નમિયોં કા ઝેવર હૈ. (ترمذی ج ۳ ص ۳۰۵ حديث ۱۷۹۲) ✽ મર્દ કે લિયે

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुझ पर दुरुद शरीफ न पड़े तो वोह लोगों में से क-जूस तरीन शप्स है. (ज़िज़ीर)

વોહી અંગૂઠી જાઈઝ હૈ જો મદ્દોં કી અંગૂઠી કી તરહ હો યા'ની સિર્ફ એક નગીને કી હો ઔર અગર ઉસ મેં (એક સે ઝિયાદા યા) કઈ નગીને હોં તો અગર્યે વોહ ચાંદી હી કી હો, મદ્દ કે લિયે ના જાઈઝ હૈ

(رَدُّ الْمَحْتَار ج ٩ ص ٩٧) ❀ બિગૈર નગીને કી અંગૂઠી પહનના ના જાઈઝ હૈ કે યેહ અંગૂઠી નહીં છલ્લા હૈ ❀ હુરફે મુક્તઆત કી અંગૂઠી પહનના જાઈઝ હૈ મગર હુરફે મુક્તઆત વાલી અંગૂઠી બિગૈર વુઝૂ પહનના ઔર ઘૂના યા મુસા-ફહે કે વક્ત હાથ મિલાને વાલે કા ઉસ અંગૂઠી કો બે વુઝૂ છૂ જાના જાઈઝ નહીં ❀ ઈસી તરહ મદ્દોં કે લિયે એક સે ઝિયાદા (જાઈઝ વાલી) અંગૂઠી પહનના યા (એક યા ઝિયાદા) છલ્લે પહનના ભી ના જાઈઝ હૈ કે યેહ (છલ્લા) અંગૂઠી નહીં. ઔરતેં છલ્લે પહન સક્તી હેં (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 428) ❀ ચાંદી કી એક અંગૂઠી એક નગ (યા'ની નગીને) કી કે વઝૂન મેં સાઢે ચાર માશે (યા'ની ચાર ગ્રામ 374 મિલી ગ્રામ) સે કમ હો, પહનના જાઈઝ હૈ અગર્યે બે હાજતે મોહર, (મગર) ઈસ કા તર્ક (યા'ની જિસ કો સ્ટેમ્પ કી ઝરૂરત ન હો ઉસ કે લિયે જાઈઝ અંગૂઠી ભી ન પહનના) અફઝલ હૈ ઔર (જિન કો અંગૂઠી સે સ્ટેમ્પ લગાની હો ઉન કે લિયે) મોહર કી ગરઝ સે (પહનને મેં) ખાલી જવાઝ (યા'ની સિર્ફ જાઈઝ હી) નહીં બલ્કે સુન્નત હૈ, હાં તકબ્બુર યા ઝનાના પન કા સિંગાર (યા'ની લેડીઝ સ્ટાઈલ કી ટીપટોપ) યા ઔર કોઈ ગ-રઝે મઝમૂમ (યા'ની કાબિલે મઝમ્મત મક્સદ) નિયત મેં હો તો એક અંગૂઠી (હી) ક્યા ઈસ નિયત સે (તો) અચ્છે કપડે પહનને ભી જાઈઝ નહીં (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ. 141) ❀ ઈદેન મેં અંગૂઠી પહનના મુસ્તહબ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 779, 780) મગર મદ્દ વોહી જાઈઝ વાલી અંગૂઠી પહને ❀ અંગૂઠી

ફરમાને મુસ્લક : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ : اِذَا شِئْتَ كَلِمَةً نَاكِحَةً اَوْ اَلْوَدَّ اَلَا جِئْتَ بِهَا مَرَّةً اَوْ اَكْثَرَ
 (और वोह मुज पर दुइडे पाक न पड़े. (म.)

ઉન્હીં કે લિયે સુન્નત હૈ જિન કો મોહર કરને (યા'ની સ્ટેમ્પ STAMP લગાને) કી હાજત હોતી હૈ, જૈસે સુલ્તાન વ કાઝી ઔર ઉ-લમા જો ફતવે પર (અંગૂઠી સે) મોહર કરતે (યા'ની સ્ટેમ્પ લગાતે) હૈં, ઇન કે ઇલાવા દૂસરોં કે લિયે જિન કો મોહર કરને કી હાજત ન હો સુન્નત નહીં અલબત્તા પહનના જાઈઝ હૈ. (عالمگیری ج ۳ ص ۳۳۰) ફી ઝમાના અંગૂઠી સે મોહર કરને કા ઉર્ફ (યા'ની મા'મૂલ વ રવાજ) નહીં રહા, બલ્કે ઇસ કામ કે લિયે “સ્ટામ” બનવાઈ જાતી હૈ, લિહાઝા જિન કો મોહર ન લગાની હો ઉન કાઝી વગૈરા કે લિયે ભી અંગૂઠી પહનના સુન્નત ન રહા * મર્દ કો ચાહિયે કે અંગૂઠી કા નગીના હથેલી કી જાનિબ ઔર ઔરત નગીના હાથ કી પુશત (યા'ની હાથ કી પીઠ) કી તરફ રખે (الهداية ج ۴ ص ۳۶۷) * ચાંદી કા છલ્લા ખાસ લિખાસે ઝનાન (યા'ની ઔરતોં કા પહનાવા) હૈ મર્દોં કો મકરૂહે (તહરીમી, ના જાઈઝ વ ગુનાહ હૈ) (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 22, સ. 130) * ઔરત સોને ચાંદી કી જિતની ચાહે અંગૂઠિયાં ઔર છલ્લે પહન સકતી હૈ, ઇસ મેં વઝૂન ઔર નગીને કી તા'દાદ કી કોઈ કેદ નહીં * લોહે કી અંગૂઠી પર ચાંદી કા ખોલ ચઢા દિયા કે લોહા બિલ્કુલ ન દિખાઈ દેતા હો, ઉસ અંગૂઠી કે પહનને કી (મર્દ વ ઔરત કિસી કો ભી) મુમા-ન-અત નહીં (عالمگیری ج ۳ ص ۳۳۰) * દોનોં મેં સે કિસી ભી એક હાથ મેં અંગૂઠી પહન સકતે હૈં ઔર છુંગિયા યા'ની સબ સે છોટી ઉંગલી મેં પહની જાએ (رَدُّ الْمُحْتَرَج ج ۹ ص ۵۹۶) * મન્નત કા યા દમ કિયા હુવા ધાત (METAL) કા કડા ભી મર્દ કો પહનના ના જાઈઝ વ ગુનાહ હૈ ઇસી તરહ * મદીનએ મુનવ્વરહ رَاَدَاهاَ اللّٰهُ شَرَفًا وَتَعْظِيْمًا યા અજમેર શરીફ કે ચાંદી

ફરમાને મુશ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर रोजे जुम्मा दो सो बार दुड़दे पाक पढा उसने के दो सो साल के गुनाह मुआफ़ होंगे. (कोहल)

યા કિસી ભી ધાત કે છલ્લે ઔર સ્ટીલ કી અંગૂઠી ભી જાઈઝ નહીં
 * બવાસીર વ દીગર બીમારિયોં કે લિયે દમ કિયે હુએ ચાંદી યા
 કિસી ભી ધાત કે છલ્લે ભી મદોં કે લિયે જાઈઝ નહીં * અગર કિસી
 ઈસ્લામી ભાઈ ને ધાત કા કડા યા ધાત કા છલ્લા, ના જાઈઝ અંગૂઠી,
 યા ધાત કી ઝન્જર (BRACELET-CHAIN) પહની હૈ તો અભી અભી
 ઉતાર કર તૌબા કર લીજિયે ઔર આઈન્દા ન પહનને કા અહ્દ કીજિયે.

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી
 મત્બૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે
 શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં
 ઔર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી
 તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા’વતે ઈસ્લામી કે મ-દની
 કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો
 હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઈજ્તિતામ કી તરફ
 લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન
 કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે
 નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે
 જન્નત. صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : जिस ने
 मेरी सुन्नत से मહब्बत की उस ने मुझ से मહब्बत की और जिस ने मुझ

ફરમાવે મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : મુઝા પર દુરૂદ શરીફ પઢો અલ્લાહ તુમ પર રહમત મેજેગા. (ابن عمر)

સે મહબ્બત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા. (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

**“મિસ્વાક ઠરના ચુબ્બતે મુબા-રકા હૈ” કે બીસ
હુરૂફ કી નિસ્બત સે મિસ્વાક કે 20 મ-દલી ફૂલ**

પહલે દો ફરામીને મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ મુલા-હઝા

હોં : ❀ દો રકઅત મિસ્વાક કર કે પઢના બિગૈર મિસ્વાક કી 70 રકઅતોં

સે અફઝલ હૈ ❀ (التَّوَّابُ وَالتَّوَّابُ ج ۱ ص ۱۰۲ حدیث ۱۸) મિસ્વાક કા ઇસ્તિ’માલ

અપને લિયે લાઝિમ કર લો ક્યૂંકે ઇસ મેં મુંહ કી સફાઈ ઔર રબ તઆલા

કી રિઝા કા સબબ હૈ ❀ (مُسْنَدُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حَنْبَلٍ ج ۲ ص ۴۳۸ حدیث ۵۸۶۹) દા’વતે

ઈસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ બહારે

શરીઅત જિલ્દ અવ્વલ સફહા 288 પર સદરુશશરીઅહ, બદરુતતરીકહ

હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ’ઝમી

લિખતે હૈં, મશાઈખે કિરામ ફરમાતે હૈં : જો શખ્સ

મિસ્વાક કા આદી હો મરતે વક્ત ઉસે કલિમા પઢના નસીબ હોગા ઔર

જો અફયૂન ખાતા હો મરતે વક્ત ઉસે કલિમા નસીબ ન હોગા ❀ હઝરતે

સય્યિદુના ઇબ્ને અબ્બાસ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا સે રિવાયત હૈ કે મિસ્વાક મેં

દસ ખૂબિયાં હૈં : મુંહ સાફ કરતી, મસૂદે કો મઝબૂત બનાતી હૈ, બીનાઈ

બઢાતી, બલગમ દૂર કરતી હૈ, મુંહ કી બદબૂ ખત્મ કરતી, સુન્નત કે

મુવાફિક હૈ, ફિરિશતે ખુશ હોતે હૈં, રબ રાઝી હોતા હૈ, નેકી બઢાતી

ઔર મે’દા દુરુસ્ત કરતી હૈ ❀ (مَجْمَعُ الْخَوَامِعِ لِلشَّيْخِ طَيِّبٍ ج ۵ ص ۴۹ حدیث ۱۴۸۶۷) હઝરતે

ફરમાવે મુસ્લિહ : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : મુઝ પર કસરત સે દુરુદે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના તુમ્હારે ગનાહો કે લિયે મઝિરત હૈ. (મુન્ન)

સચ્ચિદુના અબ્દુલ વહ્હાબ શા'રાની قَدِيسٌ سِرُّهُ التَّوْرَانِ નકલ કરતે હૈં : એક બાર હઝરતે સચ્ચિદુના અબૂ બક શિબ્લી બગદાદી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْهَادِي કો વુઝૂ કે વક્ત મિસ્વાક કી ઝરરત હુઈ, તલાશ કી મગર ન મિલી, લિહાઝા એક દીનાર (યા'ની એક સોને કી અશરફી) મેં મિસ્વાક ખરીદ કર ઇસ્તિ'માલ ફરમાઈ. બા'ઝ લોગોં ને કહા : યેહ તો આપ ને બહુત ઝિયાદા ખર્ચ કર ડાલા ! કહીં ઇતની મહંગી ભી મિસ્વાક લી જાતી હૈ ? ફરમાયા : બેશક યેહ દુન્યા ઔર ઇસ કી તમામ ચીઝેં અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કે નઝદીક મચ્છર કે પર બરાબર ભી હૈસિયત નહીં રખતી, અગર બરોઝે કિયામત અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ને મુઝ સે યેહ પૂછ લિયા તો ક્યા જવાબ દૂંગા કે : “તૂને મેરે ખ્યારે હબીબ કી સુન્નત (મિસ્વાક) ક્યૂં તર્ક કી ? જો માલો દૌલત મેં ને તુઝે દિયા થા ઉસ કી હકીકત તો (મેરે નઝદીક) મચ્છર કે પર બરાબર ભી નહીં થી, તો આખિર ઐસી હકીર દૌલત ઇસ અઝીમ સુન્નત (મિસ્વાક) કો હાસિલ કરને પર ક્યૂં ખર્ચ નહીં કી ?” (مُلَخَّصٌ از لَوَاقِحِ الْاَنْوَارِ ص ۳۸) * સચ્ચિદુના ઇમામ શાફેઈ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِي ફરમાતે હૈં : ચાર⁴ ચીઝેં અક્લ બઢાતી હૈં : ફુઝૂલ બાતોં સે પરહેઝ, મિસ્વાક કા ઇસ્તિ'માલ, સુ-લહા યા'ની નેક લોગોં કી સોહબત ઔર અપને ઇલ્મ પર અમલ કરના. (حِبَاءُ الْحَيَوَانِ ج ۲ ص ۱۶۶) * મિસ્વાક પીલૂ યા ઝૈતૂન યા નીમ વગૈરા કડવી લકડી કી હો * મિસ્વાક કી મોટાઈ છુંગિયા યા'ની છોટી ઊંગલી કે બરાબર હો * મિસ્વાક એક બાલિશત સે ઝિયાદા લમ્બી ન હો વરના. ઉસ પર શૈતાન બૈઠતા હૈ * ઇસ કે રેશે નર્મ હોં કે સપ્ત રેશે દાંતોં ઔર મસૂહોં કે દરમિયાન ખલા (GAP) કા બાઈસ બનતે હૈં * મિસ્વાક

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : જો મુઝ પર એક દુરુદ શરીફ પઢતા હો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ઉસ કે લિયે એક કીરાત અજ લખતા હો ઓર કીરાત ઉદુદ પહાડ જિતના હો. (અરઝાન)

તાઝા હો તો ખૂબ (યા'ની બેહતર) વરના કુછ દેર પાની કે ગિલાસ મેં ભિગો કર નર્મ કર લીજિયે * મુનાસિબ હો કે ઇસ કે રેશે રોઝાના કાટતે રહિયે કે રેશે ઉસ વક્ત તક કારઆમદ રહતે હો જબ તક ઉન મેં તલ્ખી બાકી રહે * દાંતોં કી ચૌડાઈ મેં મિસ્વાક કીજિયે * જબ ભી મિસ્વાક કરની હો કમ અઝ કમ ત્રીન બાર કીજિયે * હર બાર ધો લીજિયે * મિસ્વાક સીધે હાથ મેં ઇસ તરહ લીજિયે કે છુંગિયા યા'ની છોટી ઉંગલી ઉસ કે નીચે ઓર બીચ કી ત્રીન ઉંગિયાં ઊપર ઓર અંગૂઠા સિરે પર હો * પહલે સીધી તરફ કે ઊપર કે દાંતોં પર ફિર ઉલટી તરફ કે ઊપર કે દાંતોં પર ફિર સીધી તરફ નીચે ફિર ઉલટી તરફ નીચે મિસ્વાક કીજિયે * મુઠ્ઠી બાંધ કર મિસ્વાક કરને સે બવાસીર હો જાને કા અન્દેશા હો * મિસ્વાક વુઝૂ કી સુન્નતે કબ્લિયા હો અલબત્તા **સુન્નતે મુઅક્કદા** ઉસી વક્ત હો જબકે મુંહ મેં બદબૂ હો (માખૂઝ અઝ ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 1, સ. 623) * મિસ્વાક જબ ના કાબિલે ઇસ્તિ'માલ હો જાએ તો ફેંક મત દીજિયે કે યેહ આલએ અદાએ સુન્નત હો, કિસી જગહ એહતિયાત સે રખ દીજિયે યા દફન કર દીજિયે યા પથ્થર વગેરા વઝૂન બાંધ કર સમુન્દર મેં ડુબો દીજિયે.

(તફસીલી મા'લૂમાત કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ બહારે શરીઅત જિલ્દ અવ્વલ સફહા 294 તા 295 કા મુતા-લઆ ફરમા લીજિયે)

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઓર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઓર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઓર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હો.

ફરમાને મુશ્વકા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने किताब में मुझ पर दुर्इद पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिश्ते उस के लिये ईस्तिस्कार करते रहेंगे. (अर्वा)

હૂટને રહમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો

હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઇજ્તિતામ કી તરફ

લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન

કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે

નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે

જન્નત. صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : जिस ने

मेरी सुन्नत से मહब्बत की उस ने मुझ से मહब्बत की और जिस ने

मुझ से मહब्बत की वोह जन्त में मेरे साथ होगा. (ابن عساکر ج ٩ ص ٣٤٣)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

“કુબૂર કી ઝિયારત સુન્નત હૈ” કે સોલહ હુરફ કી

નિસ્ખત સે કબિસ્તાન કી હાઝિરી કે 16 મ-દબી ફૂલ

✽ નબિય્હે કરીમ, રઝિફુર્હીમ عَلَيْهِ أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَالتَّسْلِيمِ કા ફરમાને

અઝીમ હૈ : मैं ने तुम्हें जियारते कुबूर से मन्थ किया था, लेकिन अब तुम

कब्रों की जियारत करो क्यूंके येह दुन्या में बे रजબती का सबब और

आधिरत की याद दिलाती है (ابن ماجه ج ٢ ص ٢٥٢ حدیث ١٥٧١) ✽ કુબૂરે મુસ્લિમીન

કી ઝિયારત સુન્નત ઔર મઝારાતે ઔલિયાએ કિરામ વ શુ-હદાએ

ઉઝ્ઝામ رَحْمَةُ اللهِ السَّلَام કી હાઝિરી સઆદત બર સઆદત ઔર ઇન્હેં

ઈસાલે સવાબ મન્દૂબ (યા'ની પસન્દીદા) વ સવાબ (ફતાવા ર-ઝવિયા

મુખર્રજ, જિ. 9, સ. 532) ✽ (વલિયુલ્લાહ કે મઝાર શરીફ યા) કિસી

ફરમાવે મુસ્તાફા ﷺ : جلی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم : जिस نے मुझ पर एक बार दुइद पाक पढा अल्लाह उसے
 (سر) पर दस रहमतें भेजता है.

ભી મુસલ્માન કી કબ્ર કી ઝિયારત કો જાના ચાહે તો મુસ્તહબ યેહ હૈ
 કે પહલે અપને મકાન પર (ગૈર મકરૂહ વક્ત મેં) દો રકઅત નફલ
 પઢે, હર રકઅત મેં સૂ-રતુલ ફાતિહા કે બા'દ એક બાર આ-યતુલ
 કુર્સી ઔર ત્રીન બાર સૂ-રતુલ ઈખ્લાસ પઢે ઔર ઇસ નમાઝ કા
 સવાબ સાહિબે કબ્ર કો પહોંચાએ, અલ્લાહ તઆલા ઉસ ફૌત શુદ્દા
 બન્દે કી કબ્ર મેં નૂર પૈદા કરેગા ઔર ઇસ (સવાબ પહોંચાને વાલે) શખ્સ
 કો બહુત ઝિયાદા સવાબ અતા ફરમાએગા (عالمگیری ج ۵ ص ۳۰۰) * મઝાર
 શરીફ યા કબ્ર કી ઝિયારત કે લિયે જાતે હુએ રાસ્તે મેં ફુઝૂલ બાતોં મેં
 મશ્ગૂલ ન હો (ઐઝન) * કબ્ર કો બોસા ન દેં, ન કબ્ર પર હાથ લગાએ
 (ફતાવા ર-ઝવિય્યા મુબરજા, જિ. 9, સ. 522, 526) બલ્કે કબ્ર સે કુછ ફાસિલે
 પર ખડે હો જાએ * કબ્ર કો સજદએ તા'ઝીમી કરના હરામ હૈ ઔર
 અગર ઇબાદત કી નિયત હો તો કુફ્ર હૈ (માખૂઝ અઝ ફતાવા ર-ઝવિય્યા,
 જિ. 22, સ. 423) * કબ્રિસ્તાન મેં ઉસ આમ રાસ્તે સે જાએ, જહાં
 માઝી મેં કભી ભી મુસલ્માનોં કી કબ્રેં ન થીં, જો રાસ્તા નયા બના
 હુવા હો ઉસ પર ન ચલે. “રદુલ મુહતાર” મેં હૈ : (કબ્રિસ્તાન મેં કબ્રેં
 પાટ કર) જો નયા રાસ્તા નિકાલા ગયા હો ઉસ પર ચલના હરામ હૈ.

(رَدُّ الْمُنْتَخَر ج ۱ ص ۱۱۲) બલ્કે નએ રાસ્તે કા સિર્ફ ગુમાન હો તબ ભી ઉસ
 પર ચલના ના જાઈઝ વ ગુનાહ હૈ (دَرْمُنْتَخَر ج ۳ ص ۱۸۳) * કઈ મઝારાતે
 ઔલિયા પર દેખા ગયા હૈ કે ઝાઈરીન કી સહૂલત કી ખાતિર મુસલ્માનોં
 કી કબ્રેં મિસ્માર (યા'ની તોડ ફોડ) કર કે ફર્શ બના દિયા જાતા હૈ,
 ઐસે ફર્શ પર લૈટના, ચલના, ખડા હોના, તિલાવત ઔર ઝિક્રો અઝકાર
 કે લિયે બૈઠના વગૈરા હરામ હૈ, દૂર હી સે ફાતિહા પઢ લીજિયે *
 ઝિયારતે કબ્ર મય્યિત કે મુવા-જહા મેં (યા'ની ચેહરે કે સામને) ખડે હો

ફરમાવે મુસ્લફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : જો શાખ્સ મુઝ પર દુરુદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્ત કા રોસ્તા ભૂલ ગયા. (طہران)

કર હો ઔર ઉસ (યા'ની કબ્ર વાલે) કી પાઈતી (યા'ની કદમોં) કી તરફ સે જાએ કે ઉસ કી નિગાહ કે સામને હો, સિરહાને સે ન આએ કે ઉસે સર ઉઠા કર દેખના પડે (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજ, જિ. 9, સ. 532)

* કબ્રિસ્તાન મેં ઈસ તરહ ખડે હોં કે કિબ્લે કી તરફ પીઠ ઔર કબ્ર વાલોં કે ચેહરોં કી તરફ મુંહ હો ઈસ કે બા'દ કહિયે :

तरجمہ : السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا اَهْلَ الْقُبُورِ یَغْفِرُ اللّٰهُ لَنَا وَلَکُمْ اَنْتُمْ لَنَا سَلَفٌ وَنَحْنُ بِالْاٰثَرِ
 ઐ કબ્ર વાલો ! તુમ પર સલામ હો, અલ્લાહ عزوجل હમારી ઔર તુમ્હારી મઙ્ગિરત ફરમાએ, તુમ હમ સે પહલે આ ગએ ઔર હમ તુમ્હારે બા'દ આને વાલે હેં (عالمگیری ج ۵ ص ۳۰۰) *

اللّٰهُمَّ رَبَّ الْأَجْسَادِ الْبَالِيَةِ وَالْعِظَامِ النَّخْرَةِ الَّتِي خَرَجَتْ مِنَ الدُّنْيَا وَهِيَ بِكَ مُؤَمَّنَةٌ
 (ઐ) तरجمہ : ઐ અલ્લાહ عزوجل ! اَدْخُلْ عَلَيْهَا رَوْحًا مِنْ عِنْدِكَ وَسَلَامًا مَّا مَنَى

ગલ જાને વાલે જિસ્મોં ઔર બોસીદા હડિયોં કે રબ ! જો દુન્યા સે ઈમાન કી હાલત મેં રુખ્સત હુએ તૂ ઉન પર અપની રહમત ઔર મેરા સલામ પહોંચા દે. તો હઝરતે સચ્ચિદુના આદમ عَلَيْهِ السَّلَام સે લે કર ઉસ વક્ત તક જિતને મોમિન ફૌત હુએ સબ ઉસ (યા'ની દુઆ પઢને વાલે) કે લિયે દુઆએ મઙ્ગિરત કરેંગે (مُصَنَّف ابْنِ أَبِي شَيْبَةَ ج ۱ ص ۲۵۷) *

मुजरिमान का इरमाने शफ़ाअत निशान है : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

જો શાખ્સ કબ્રિસ્તાન મેં દાખિલ હુવા ફિર ઉસ ને સૂ-રતુલ ફાતિહા, સૂ-રતુલ ઈબ્લાસ ઔર સૂ-રતુતકાસુર પઢી ફિર ચેહ દુઆ માંગી : યા અલ્લાહ عزوجل ! મેં ને જો કુછ કુરઆન પઢા ઉસ કા સવાબ ઈસ કબ્રિસ્તાન કે મોમિન મદ્દોં ઔર મોમિન ઔરતોં કો પહોંચા. તો વોહ તમામ મોમિન કિયામત કે રોઝ ઈસ (યા'ની ઈસાલે સવાબ કરને વાલે) કે સિફારિશી હોંગે (شَرْحُ الصُّدُور ص ۳۱۱) *

હદીસે પાક મેં હે : “જો ગ્યારહ બાર સૂ-રતુલ

ફરમાબે મુશ્વકા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुइदे पाक न पड़ा तबकीक वोह बदे भूत हो गया. (अबू)

ઈખ્લાસ યા'ની **قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ** (મુકમ્મલ સૂરહ) પઢ કર ઈસ કા સવાબ મુદ્દો કો પહોંચાએ, તો મુદ્દો કી ગિનતી કે બરાબર ઉસે (યા'ની ઈસાલે સવાબ કરને વાલે કો) સવાબ મિલેગા” (تَرْغِيبُ الْعَالَمِينَ ج ٣ ص ١٨٣) * **કબ્ર** કે ઊપર અગરબત્તી ન જલાઈ જાએ ઈસ મેં સૂએ અદબ (યા'ની બે અ-દબી) ઔર બદફાલી હૈ (ઔર ઈસ સે મયિત કો તક્લીફ હોતી હૈ) હાં અગર (હાઝિરીન કો) ખુશ્બૂ (પહોંચાને) કે લિયે (લગાના ચાહેં તો) **કબ્ર** કે પાસ ખાલી જગહ હો વહાં લગાએં કે ખુશ્બૂ પહોંચાના મહબૂબ (યા'ની પસન્દીદા) હૈ (મુલખ્ખસ અઝ ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 9, સ. 482, 525) * આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ એક ઔર જગહ ફરમાતે હેં : “સહીહ મુસ્લિમ શરીફ” મેં હઝરતે અમ્મ બિન આસ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ સે મરવી, ઉન્હોં ને દમે મર્ગ (યા'ની બ વક્તે વફાત) અપને ફરઝન્દ સે ફરમાયા : “જબ મૈં મર જાઊં તો મેરે સાથ ન કોઈ નૌહા કરને વાલી જાએ ન આગ જાએ” (مُسْلِم ج ٧ ص ٧٠٢ حديث ١٩٢) * **કબ્ર** પર ચરાગ યા **મોમબત્તી** વગૈરા ન રખે કે યેહ આગ હૈ, ઔર **કબ્ર** પર આગ રખને સે મયિત કો અઝિયત (યા'ની તક્લીફ) હોતી હૈ, હાં રાત મેં રાહ ચલને વાલોં કે લિયે રોશની મક્સૂદ હો, તો **કબ્ર** કી એક જાનિબ ખાલી ઝમીન પર **મોમબત્તી** યા ચરાગ રખ સકતે હેં.

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ દો² કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઔર આદાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિયત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દબી કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

इस्माइल मुश्ताक : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ जिस ने मुझ पर अक बार दुइटे पाक पढा अल्लाह उस पर दस रइमतें भेजता है. (स्)

बूटने रइमतें काइले में यलो सीभने सुन्नतें काइले में यलो
छोंगी डल मुश्किलें काइले में यलो अत्म छों शामतें काइले में यलो
صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

येह रिसाला पढ कर हूसरे को हे दीजिये

शादी गमी की तकरीबात, ईजतिमाआत, आ'रास और जुलुसे मीलाव वगैरा में मक-त-अतुल मदीना के शाअेअ कर्दा रसाथल और म-दनी हूलों पर मुश्तमिल पेम्फ्लेट तकसीम कर के सवाब कमाईये, गाडकों को ब नित्यते सवाब तोडके में देने के लिये अपनी दुकानों पर भी रसाथल रपने का मा'मूल बनाईये, अण्बार इरोशों या बन्धों के जरीअे अपने मडले के घर घर में माडाना कम अऊ कम अक अदद सुन्नतों भरा रिसाला या म-दनी हूलों का पेम्फ्लेट पछोंया कर नेकी की दा'वत की धूमें मचाईये और भूब सवाब कमाईये.

तालिबे गमे मदीना व

अकीअ व मश्किरत व

बे हिसाब जन्तुल किरदौस

में आका का पडोस

25 रबीउल गौस सि. 1432 हि.

माخذ ومراجع

مطبوع	كتاب	مطبوع	كتاب
دار احیاء التراث العربی بیروت	الشمائل الحمدیة للترمذی	ضیاء القرآن مرکز الاولیاء لاہور	قرآن پاک
مرکز الباسنت برکات رضا، ہند	شرح الصدور	رضا اکیڈمی ممبئی ہند	ترجمہ کنز الایمان
المکتبۃ العصریہ بیروت	کتاب الورع لابن ابی الدنیا	دار الکتب العلمیہ بیروت	صحیح بخاری
دار الفکر بیروت	تاریخ دمشق	دار ابن حزم بیروت	صحیح مسلم
کوئٹہ	اشیعة المذہبات	دار الفکر بیروت	سنن ترمذی
دار الکتب العلمیہ بیروت	فیض القدر	دار احیاء التراث العربی بیروت	سنن ابوداؤد
دار الفکر بیروت	عمدة القاری	دار المعرفہ بیروت	سنن ابن ماجہ
ضیاء القرآن پبلی کیشنز مرکز الاولیاء لاہور	مرآة المناجیح	دار المعرفہ بیروت	موطا امام مالک
دار احیاء التراث العربی بیروت	ہدایہ	دار الفکر بیروت	مصنف ابن ابی شیبہ
دار الکتب العلمیہ بیروت	الفتاویٰ الفقہیۃ الکبریٰ	دار احیاء التراث العربی بیروت	مجموع کبیر
دار صادر بیروت	احیاء العلوم	دار الکتب العلمیہ بیروت	مجموع اوسط
دار الکتب العلمیہ بیروت	اتحاف السادۃ المستعین	دار الکتب العلمیہ بیروت	کنز العمال
دار الفکر بیروت	فتاویٰ عالمگیری	دار الکتب العلمیہ بیروت	شعب الایمان
دار المعرفہ بیروت	درمختار	دار الکتب العلمیہ بیروت	الفرودس بما تواف الخطاب
دار المعرفہ بیروت	رد المحتار	دار الکتب العلمیہ بیروت	جمع الجوامع
رضافاؤڈٹیشن مرکز الاولیاء لاہور	فتاویٰ رضویہ	دار الکتب العلمیہ بیروت	کشف الخفاء
دار احیاء العلوم باب المدینہ کراچی	کشف الالتباس فی انتخاب الیاس	دار الکتب العربی بیروت	عمل الیوم واللیلۃ
مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی	بہار شریعت	دار الکتب العلمیہ بیروت	جامع صغیر